

L'ús dels blogs educatius com a recurs didàctic: algunes experiències al CEPA Pitiüses

Maximiliano Alcañiz i Anna Tur

L'EDUCACIÓ DE PERSONES ADULTES I EL CEPA PITIÜSES

L'educació de persones adultes ocupa un lloc perifèric dins del sistema educatiu. Aquesta posició explica, parcialment, el desconeixement que una part important de la ciutadania té respecte a aquests estudis, l'oblit de les Administracions educatives envers l'educació al llarg de la vida i la manca d'un paradigma propi que doni sentit als programes formatius d'aquests centres.

A l'illa d'Eivissa hi ha dos centres d'educació de persones adultes: el CEPA Sant Antoni i el CEPA Pitiüses. En aquest darrer centre, l'oferta formativa inclou: ensenyaments inicials, graduat en educació secundària, accessos als cicles formatius de grau superior i a la UIB, català i espanyol. Els objectius són, doncs, oferir la formació bàsica, facilitar la inserció laboral dels treballadors i treballadores i ajudar a construir una ciutadania activa.

EL CEPA PITIÜSES I LA INNOVACIÓ EDUCATIVA

Des del CEPA Pitiüses, i ja des de fa uns cursos, hem engegat projectes que podríem qualificar d'innovadors. Ara bé, què entenem per *innovació*? Coincidim amb Carlos Magro a *La innovació no se prescribe* amb la idea que la innovació ha esdevingut els darrers anys un terme ubic (hi és per tot arreu) i esmunyendís (cadascú l'entén a la seva manera).

Aquest autor concep la innovació com totes aquelles accions que donen resposta a les necessitats reals de l'alumnat i a la complexitat de la societat actual. En aquesta mateixa línia, al CEPA Pitiüses entenem la innovació com la reacció a la idea que "les coses ja estan bé com estan". La nostra és una innovació lenta, de proximitat, de Km. 0 i que busca un canvi positiu en l'alumnat i en la societat eivissenca tot mobilitzant els recursos que tenim a l'abast. Les tres línies innovadores del centre voldríem que fossin aquestes:

- *Obrir l'escola.* Proposam crear xarxes ciutadanes i escolars per a la "resiliència i transformació territorial" (F. Trujillo).

- *Aprofitar la saviesa col·lectiva.* Proposam crear xarxes de coneixement per a la cohesió grupal i la intel·ligència col·lectiva.

- *Treballar de manera diferent.* Proposam crear xarxes docents per a una cultura compartida de centre i per a la posada en marxa de projectes significatius i transformadors.

EL PAPER DE LES NOVES TECNOLOGIES EN LA INNOVACIÓ EDUCATIVA

Concebem l'alfabetització digital com un dels requeriments que la societat fa als centres d'educació de persones adultes. Amb altres paraules, les noves tecnologies haurien de formar part no

només de l'oferta d'aquests centres sinó de la manera de desenvolupar el currículum. Les noves tecnologies no han de ser una finalitat en si mateixes sinó un mitjà per a l'adquisició de més i millors aprenentatges. En aquest sentit, pensam que l'ús de les noves tecnologies s'ha d'humanitzar, és a dir, ha d'estar al servei de les persones.

Entre les noves tecnologies (encara que ja no podem parlar de tan *noves*) es troben els blogs. Per a nosaltres, han estat, i encara ho són, uns aliats ben útils per a la innovació educativa. Ens permeten obrir l'escola, compartir savieses i treballar d'una altra manera (més participativa, diversa i creativa). Tots els nostres blogs ens són útils en la mesura que ens permeten acostar-nos els uns als altres. És la manera que tenim de conjurar la distància i l'aïllament. És la manera que tenim de crear xarxes de coneixement: ciutadanes, escolars i docents.

EXPERIÈNCIES AMB L'ÚS DELS BLOGS

1. TRENCADÍS:

<http://cepatrencadis.blogspot.com.es/>

El blog *Trencadís* neix per fer visibles tres dels senyals d'identitat de l'escola: la participació, la diversitat i la creativitat.

La participació és una eina irrenunciable de ciutadania, a l'escola i a la societat. Qualsevol està cridat a participar. Aquí no hi ha ensenyants ni aprenents, tots ho som al mateix temps, intercanviant-nos els papers constantment, perquè a participar s'aprèn participant.

La diversitat és un tret inherent a l'educació de persones adultes. A l'escola

conviuen persones de diferents edats, orígens, trajectòries vitals i interessos. Aquesta és la seva riquesa. El blog pretén ser-ne un reflex, per donar-la a conèixer i per potenciar-la, dins i fora de l'escola. D'aquí el nom triat, *Trencadís*, un mosaic colorit i divers del que som.

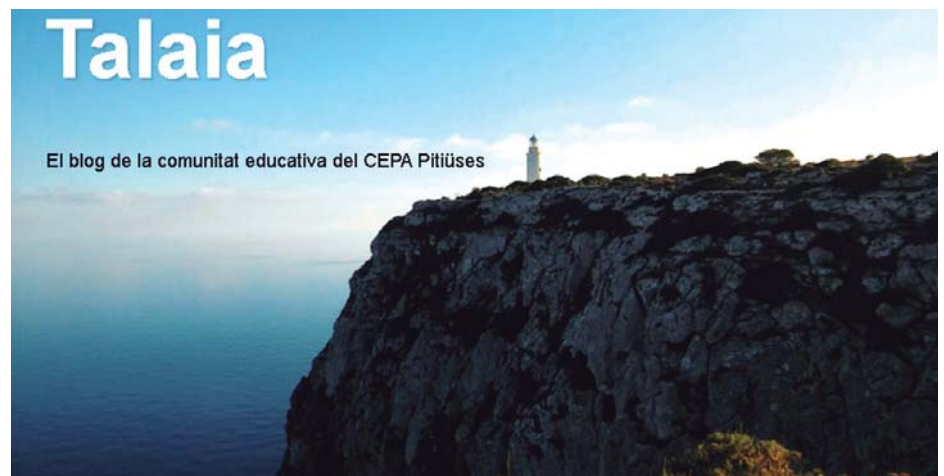
Crear les condicions més favorables perquè emergeixi la creativitat és també un dels reptes dels centres de persones adultes. Compartim les paraules del mestre Paulo Freire quan diu: "Tots nosaltres sabem alguna cosa. Tots nosaltres ignorem alguna cosa. Per això, aprenem sempre." En conseqüència, aquest blog pretén ser un espai en el qual conflueixin les nostres millors produccions (textos escrits, imatges, vídeos, presentacions...) per a mostrar-les, per compartir-les i per aprendre tots de tots.

Aquest espai virtual que comparteix l'alumnat del CEPA Pitiüses és una bona mostra de treballs i activitats diverses, realitzades dins i fora de l'aula, en què participa tot l'alumnat (ensenyaments inicials, ESPA, accés a CFGS i UIB, català i espanyol). Hi trobarem des de textos (on es reflexiona sobre temes de rellevància social, com la crisi dels refugiats o el dret a l'educació), fins a vídeos i imatges dels diversos tallers i actes re-

alitzats durant les Jornades culturals i en dies assenyalats (Dia de la Dona, Dia del Llibre...). Una gran fotografia de qui som i del que feim.

Aquesta experiència ha estat reconeguda amb el segon premi (baldufa de plata) de la categoria de blogs d'alumnes majors de 16 anys de la X edició dels premis *Espiral Edublogs*. Aquests premis valoren la importància i repercussió dels blogs com a eina didàctica en l'educació. *Espiral*, l'entitat organitzadora, és un col·lectiu interessat en la promoció i l'aplicació de les tecnologies de la informació i la comunicació a l'educació. Rebre aquest premi ha estat un gran estímul per a l'alumnat de l'escola i ha permès visualitzar aquesta etapa tan desconeguda del sistema educatiu, l'educació de persones adultes.

Aquestes van ser les paraules de na Paqui Torres, alumna de 2n d'ESPA, en recollir el premi: "És un premi per a Eivissa i Formentera, on hi ha moltes persones amb ganes de seguir formant-se i aprendre. És un premi per a la nostra escola, que enguany celebra el 30è aniversari, i per al professorat, que també necessita estímuls com aquest. I, per damunt de tot, és un premi per a nosaltres, els alumnes, que acudim

cada dia a l'escola i que feim autèntics malabars per poder formar-nos a la vegada que treballam i tenim obligacions familiars. Tots ho hem fet possible."

2. TALAIA

<http://cepatalaia.blogspot.com.es/>

Talaia, el blog de la comunitat educativa del CEPA Pitiüses, ha començat a rodar aquest curs. Dues són les diferències

trencadís

El blog de l'alumnat del CEPA Pitiüses

principals d'aquest blog respecte del seu cosí germà *Trencadís*: ara el protagonista pot ser qualsevol membre de la comunitat educativa -i no només l'alumnat- i el focus està posat més en la vessant humana -i no tant en l'acadèmica-

D'aquesta manera, amb una periodicitat setmanal hi apareix una entrada dedicada a una persona del centre, tot posant de relleu una faceta personal que moltes vegades les dinàmiques escolars deixen de banda. Volem recupe-

rar la dimensió més humana -més enllà del nostre rol al centre- i aprendre tots de tots. Així de ben segur descobrirem esportistes, artistes, persones amb una habilitat especial o amb una experiència vital remarcable...

En definitiva, allò que som i que molt sovint roman amagat a l'escola.

3. BLOGS PER A LA LECTURA

Mitjançant l'ús del blog hem portat a terme el projecte "Escoles enllaçades", una experiència de lectura compartida. El blog ens ha permès crear una xarxa lectora més enllà del territori. Lectors i lectores de dues escoles de persones adultes (l'EPA Vicent Ventura de València i el CEPA Pitiüses d'Eivissa) amb un propòsit comú: la lectura de la novel·la *El temps de cada cosa* (RBA La Magrana) de l'escriptora valenciana, Raquel Ricart, i el relat *Les formigues d'or* (II Premi de relats curts Joan Castelló) de l'escriptora eivissenca Fani Tur.

L'ús del blog ha facilitat el comentari de la lectura pas a pas dels lectors i lectores d'ambdues escoles, així com també el fet de poder comptar amb la col·laboració d'una de les autores, la Raquel Ricart. Aquestes lectures compartides han acabat amb una trobada virtual, via Skype.

EPA Vicent Ventura (València)

CEPA Pitiüses (Eivissa)

Aquests són els blogs: eltempsdecadacosa.blogspot.com (*El temps de cada cosa*) i lesformiguesdor.blogspot.com (*Les formigues d'or*). El projecte de les *Escoles enllaçades* continua aquest curs amb el llibre de relats *Noves dames del crim*: novesdamesdelcrim.blogspot.com amb la intenció que cada vegada siguem més les escoles enllaçades a través de la lectura.

Algunes conclusions

Pel que fa a l'alumnat, entenem que els blogs són una eina molt útil, ja que permeten visualitzar de manera ràpida la feina feta i reflexionar al voltant de les seves produccions. A més, fomenten l'autoestima en veure els treballs publicats i rebre comentaris. L'alumnat s'esforça més perquè sap que la seva feina no només la valora el professorat, sinó també els companys i tots aquells que hi accedeixen. A banda d'això, el blog també facilita que l'alumnat conegui tota l'oferta formativa de l'escola, ja que tots els cursos hi poden participar, és a dir, ens permet anar més enllà de l'aula i crear un sentiment de pertànyer a una comunitat educativa.

Pel que fa al professorat, els blogs poden ser un bon recurs per a la reflexió i l'avaluació de la pràctica docent. També permeten conèixer el que fan els companys del centre i de fora del centre. En definitiva, els blogs poden esdevenir l'espai virtual on el professorat pot confluïr i fer realitat les paraules de Joan Domènech quan diu que "una escola funciona quan el mestre entén que ho és de tot el centre i no de la seva classe".

En conclusió, els blogs ens serveixen per donar-nos a conèixer i per construir l'escola que volem: una escola oberta a l'entorn, que valora els sabers de tothom i que treballa de manera diferent. En definitiva, una escola participativa, diversa i creativa.

Per saber-ne més

- Altres blogs (directori comunitat docents): <http://www.pearltrees.com/educadultos/blogs-fadultos/id16198987>
- Podcast Educadultos "Nunca es tarde"
[Trencadís i los blogs de aula para personas adultas:](http://www.ivoox.com/nunca-es-tarde-to1-eo2-trencadis-y-audios-mp3_rf_11715915_1.html)
https://www.ivoox.com/nunca-es-tarde-to1-eo2-trencadis-y-audios-mp3_rf_11715915_1.html

• Ressò a la premsa:

o Adults entre trencadissos i baldufes:
<http://www.diariodeibiza.es/pitiuses-balears/2016/07/03/adults-trencadissos-i-baldufes/852320.html>

o Premi al blog *Trencadís* (carta de los lectores):
<http://www.diariodeibiza.es/cartas-lectores/2016/06/19/premi-blog-trencadis/849404.html>

o *Trencadís*, el blog de l'alumnat del CEPA Pitiüses, entre els guanyadors dels premis *Espiral Edublogs*:
<http://www.noudiari.es/2016/06/trencadis-el-blog-de-lalumnat-del-cepta-de-les-pitiuses-entre-els-guanyadors-dels-premis-espiral-edublogs/>

- Article "Escoles enllaçades", Revista T.E. (Treballadors de l'Ensenyament del País Valencià): https://drive.google.com/open?id=oB4bbilGeX_iiUmlHZHpOUIRBMEK
- Presentació de l'experiència a l'Escola d'estiu 2016 "Transformar l'educació d'adults" a Barcelona:
https://docs.google.com/presentation/d/1blOqmqA7E01k8shSEl74UoN5CTop1yeokoV2XKEGmjw/edit#slide=id.g147987ac74_o_o ■

